

Hangete teostamise põhimõtted

1. Üldpõhimõtted

- 1.1. Hangete tegemisel järgime hangete teostamise põhimõtteid ning hangete korras ettenähtud reegleid.
- 1.2. Hangete teostamise põhimõtete järgimine ei ole kohustuslik, kui see konkreetsel juhul kahjustaks Regionaalhaigla huve. Kui Regionaalhaigla huvidest tulenevalt mõni hangete teostamise põhimõte jääb järgimata, siis dokumenteeritakse selle põhjused hankekomisjoni töö käigus. Hangete korra põhidokumentides olevate reeglite täitmine on kohustuslik.
- 1.3. Hangete tegemisel väldime huvide konflikti tekkimist ning kui see siiski on tekkinud või selle tekkimist ei saa vältida, siis avalikustame huvide konflikti ning selle olemuse riigihanke alusdokumentides või muul sobilikul moel. Huvide konflikti all mõistetakse situatsiooni, kus Regionaalhaigla töötaja või juhatuse liikme ametikohustused ja erahuvid on vastuolus ning erahuvid võivad mõjutada ametikohustuste täitmist. Arvestame, et huvide konflikt ei ole küll korruptsioonivorm, kuid tegemist on olukorraga, mis võib viia korruptsioonini ning seetõttu suhtume sellesse alati tõsiselt.
- 1.4. Hankeid korraldame viisil, mis annab Regionaalhaiglale eeldatavalt majanduslikult soodsaima tulemuse, muuhulgas lähtume järgmisest:
  - 1.4.1. Mastaabiefekti kasutamine. Hankeid ette valmistades vaatame üle kogu haigla vajaduse üheliigiliste kaupade või teenuste osas. Mastaabiefekti saavutamiseks hangime üheliigilised kaubad ühe hankega. Kui see on otstarbekas, paneme ühte hankesse ka erineva tarneajaga üheliigilised kaubad. Kaalume ka ühishangete tegemist teiste haiglate või riigiasutustega. Mastaabiefekti kasutamise viisi üle otsustab (riigihangete seaduses toodud õigusi ja piiranguid arvestades):
    - ravimite puhul haiglaapteek;
    - meditsiinitarvikute, majandusmaterjali ja kontoritarvete puhul hanketalitus;
    - meditsiineseadmete (välja arvatud tarvikud) puhul meditsiinitehnika teenistus.
  - 1.4.2. Konkurentsi ärakasutamine. Hankeid viime läbi selliselt, et pakkuda saavad kõik, kellel on võimalik pakkuda kaupa, mis vastab Regionaalhaigla vajadustele, ning seda tingimustel, mis vastavad Regionaalhaigla vajadustele. Võimalikult palju kirjeldame hangitavat kaupa funktsionaalsuse kaudu. Kui teadaolevalt sobib mõne pakkuja poolt pakutav kaup Regionaalhaiglas kasutamiseks paremini, kui teiste pakkujate poolt pakutav kaup, arvestame toodete eristuvaid omadusi lisapunktide andmisega hindamisel.

Sellisel kujul, kus hankel saab teadaolevalt osaleda ainult üks pakkuja (konkurents puudub), teeme hanke ainult juhul, kui:

    - teadaolevalt ongi vajalikul kaubal ainult üks pakkuja, kes tuleks hankes pakkumust esitada või
    - teiste pakkujate poolt pakutavate samaliigiliste kaupade kasutamine ei võimalda Regionaalhaiglal endale seaduse või põhikirjaga pandud ülesandeid täita.
  - 1.4.3. Läbipaistvus. Hoiame oma hanketegevuse läbipaistvana, avalikustades oma hankeplaani ja hangete tulemused ning oleme avatud haigla tegevuseks vajaliku kauba ja selle kauba turusituatsiooni osas informatsiooni vastuvõtmiseks. Soodustame potentsiaalsete pakkujate vahetut suhtlemist ostujuhtidega, välja arvatud ajal, mil toimub konkreetse kauba osas riigihanke menetlus (sel ajal toimub suhtlus riigihangete registri kaudu).

Hangetes, kus turusituatsioon ei ole meile teada, avaldame enne hanke läbiviimist hanke kohta eelteate, milles kutsume võimalikke pakkujaid *hanketalitusega* ühendust võtma, et enne hanke läbiviimist anda kõigile turuosalistele võrdne võimalus pakutavate toodete kohta informatsiooni edastamiseks.

Regionaalhaigla avalikustab hankeplaani oma koduleheküljel, uuendades seda jooksvalt. Avalikustatud hankeplaanis märgime ära iga konkreetse hanke eest vastutava ostujuhi.

Hankeplaan on täpsustatud kujul avaldatud Regionaalhaigla dokumendihaldussüsteemis, kus hanketalitus jooksvalt kajastab ka hanke staatust.

Käsitleme iga hanke puhul avaliku informatsioonina järgmist hankelepingus olevat infot:

- lepingupartneri nimi;
- lepingu summa;
- pakutud toote nimetus või teenuse lühikirjeldus;
- pakutud ühikuhind;
- lepingu tähtaeg.

Avalikustame selle info haigla koduleheküljel kõikide niisuguste hangete kohta, mida oma olemusest tulenevalt tuleb perioodiliselt korrata. Kui mõne hanke puhul selline info avaldamise viis on mahu tõttu mitteotstarbekas, avaldame info selle kohta, kuidas seda infot on päringuga võimalik saada.

- 1.5. Hangete tulemusena saavutame Regionaalhaiglale vajaliku kvaliteediga kauba tarnimise ja teenuse osutamise, muuhulgas lähtume järgmisest:
  - 1.5.1. Kauba kvalitatiivsete parameetrite määramine. Kaupade kvalitatiivsete parameetrite määramisel võtame aluseks sellise taseme, mis on minimaalselt vajalik selleks, et Regionaalhaigla saaks osutada Regionaalhaiglalt oodatava kvaliteediga teenuseid. Seda taset ületavaid lisavõimalusi võib arvestada pakkumiste hindamisel lisapunktide andmisega, kuid neid ei tohi seada kohustuslikeks parameetriteks. Põhivara hulka kuuluvate seadmete hankimisel määratakse kvalitatiivsed parameetrid sellisena, et ka seadme eeldatava kasutusperioodi lõpus on seade eeldatavalt niisugune, mis võimaldab osutada Regionaalhaiglalt oodatava kvaliteediga teenuseid.
  - 1.5.2. Pakutava kauba sobivuse hindamine. Hanke teostame võimalusel selliselt, et enne eduka pakkuja otsuse tegemist oleks kaupa oma tööks vajavatel töötajatel võimalik seda töös kasutada ja selle sobivust hinnata. Selleks küsime meditsiinilise aparatuuri ja IT-seadmete ning tarkvara hangete ettevalmistamisel teadaolevatelt pakkujatel kasutamiseks demoseadmed või korraldame hankemenetluse võistleva dialoogina või läbirääkimistega hankena, mille käigus on pakkujatel võimalik pakutavat kaupa tutvustada. Tarvikute hangete puhul küsime pakkujalt näidiseid, arvestades pakkumuste esitamise tähtsaja määramisel võimaliku täiendava ajakuluga.
- 1.6. Hangetes võtame pakkumuste hindamisel arvesse ka kaasuvaid kulusid, muuhulgas lähtume järgmisest:
  - 1.6.1. Koolituskulude arvestamine. Töötajate vilumus või olemasolevad oskused konkreetse seadmega töötamisel ei saa olla konkurentsi piiramise aluseks, kuid töös kasutatava seadme/tarviku asendamiseks tehtavas hankes võtame pakkumuste hindamisel arvesse teise tootja seadme kasutuselevõtuga kaasnevaid koolituskulusid (sh personalil koolitusele kuluva tööaja maksumust).
  - 1.6.2. Kaasnevate kulude arvestamine. Hankes pakkumuste hindamisel arvestame hangitava kauba kasutamisel tekkivate kaasnevate kuludega (tarvikute, hoolduse, utiliseerimise jms hind).
- 1.7. Hangete läbiviimisel ennetame tarneprobleemidest tulenevaid riske, muuhulgas lähtume järgmisest:
  - 1.7.1. Usaldusväärsete partnerite eelistamine. Eelistame hankelepingud sõlmida usaldusväärsete partneritega, kõrvaldades võimalusel hankemenetluselt pakkujad, kes on varasemad hankelepingud jätnud korrektselt täitmata. Hankelepingute täitmisel jälgime partneri poolt lepinguliste kohustuste korrektsust ning dokumenteerime meie jaoks olulised puudujäägid.
  - 1.7.2. Toimepidevuse tagamine. Iga konkreetse hanke puhul analüüsib hankekomisjon võimalikke tagajärgi, mis kaasnevad haiglale hangitava kauba tarneprobleemidega, riketega ja muude lepingu täitmisel tekkivate probleemidega. Selle alusel hankekomisjon sõltuvalt konkreetsest hankest:
    - määratleb võimalusel Regionaalhaiglas kasutatava alternatiivtoote, millega ajutiselt saab vajaliku kauba puuduse korral asendada;
    - määratleb minimaalse laovaru suuruse või varuseadmete arvu;
    - määratleb lepingus tarnetingimused ja sanktsioonid;
    - määratleb lepingus garantii- ja hooldustingimused.Ükski nimetatud meetmetest ei pea üksi potentsiaalset riski maandama, kuid kogumis peavad meetmed tooma riski hankekomisjoni jaoks aktsepteeritavale tasemele. Vältime riskide ülemaandamist.

2. Hanke objektist tulenevad põhimõtted

2.1. Tarvikute hankimine

- 2.1.1. Raamhange tarneteks ettenähtud perioodi jooksul. Tarvikud hangime raamlepingutega, mille kohaselt tarnib hanke võitja kaupa lepingus ettenähtud perioodi jooksul kogustes, mis on Regionaalhaiglale tegevuseks vajalik. Toote täpne nimetus ja hind on hankelepingus fikseeritud ning neid lepingu kestvuse ajal ei muudeta.
- 2.1.2. Lepingute kestvus on 2 kuni 3 aastat. Tarviku esmakordse riigihanke läbiviimisel sõlmime hankelepingu reeglina kaheks aastaks. Korduva hanke läbiviimisel sõlmime lepingu kolmeks aastaks, välja arvatud juhul, kui hankele eelnevast turu-uuringust on teada, et hinna fikseerimine kolmeks aastaks põhjustab tarnijale liialt suuri riske. Hankelepingu sõlmimine enam, kui kolmeks aastaks on võimalik ainult siis, kui turu-uuringu põhjal on alust arvata, et:
  - 2.1.2.1. enam, kui kolme aasta jooksul hangitavate tarvikute müüjate seas konkurents oluliselt ei kasva ja

2.1.2.2. lähemate aastate jooksul ei teki hangitava toote osas olulisi arenguid ja

2.1.2.3. võimalikele tarnijatele ei põhjusta pikemaks perioodiks hinna fikseerimine olulisi sisendhinna riske, mis tingiks pakutava hinna tõusu.

2.1.3. Personali koolitusvajadusega arvestamine. Hanke tingimustes näeme ette Regionaalhaigla töötajatele kasutajakoolituse, mis võimaldab toodete ohutu ja säästliku kasutamise. Vastavalt otstarbekusele nõuame kas kõigi kasutajate koolitust või Regionaalhaigla siseste koolitajate koolitust. Hanke läbiviimisel peab tagama, et koolituse läbiviimiseks jääb enne uute toodete kasutuselevõtmist piisav aeg. Regionaalhaigla kohustus tellida pakutud tooteid ei saa alata enne, kui vajalikud mahus koolitus on teostatud.

2.2. Seadmete (aparatuuri) hankimine

2.2.1. Üheliigiliste seadmete ostmisel seadmete elutsükli arvestades pikaajaliste partnersuhete loomine. Üheliigiliste seadmete (aparatuuri) ostmisel kasutame võimalusel pikaajalisi raamlepinguid (kuni 8 aastat), et pikema perioodi vältel ühtselt lahendada kogu haigla vajadus sellise aparatuuri järgi. Raamlepingu perioodi pikkuse määrame seadme eeldatava elutsükli pikkuse või eeldatavalt järgmise põlvkonna seadme kättesaadavaks muutumise aja alusel. Seejuures peame silmas, et pikaajaline raamleping võib olla samaaegselt ka mitme tootjaga, kui on vajalik tagada haiglale erinevate tootjate spetsiifiliste omadustega üheliigilised seadmed. Raamlepingus näeme ette võimaluse tellida sama lepingu alusel ka seadme hooldust ja varuosi. Kui Regionaalhaigla ostjana annab eeldatavalt ligikaudu poole või enam ühe seadmeliigi käibest Eesti turul, näeme hankes ette vähemalt kahe partneriga raamlepingu sõlmimise võimaluse konkurentsi säilitamise eesmärgil.

2.2.2. Seadme, selle hoolduse ja selle käitamisel kasutatavate tarvikute seose arvestamine. Oma elutsükli jooksul käitamiseks hooldust või tarvikuid vajava seadme ostmisel hangime hooldus- ja tootjaspetsiifilised tarvikud sama hankega ning hoolduse ja tarvikute hinda arvestame hankes pakkumuste hindamisel. Tarvikute tarnimise ja hooldusteenuse pakkumise kokkulepe sõlmitakse kuni seadme eeldatava eluea lõpuni, lepingus nähakse ette võimalus tarvikute ja teenuse hinda muuta pärast kolme aasta möödumist.

2.2.3. Seadme käitamiseks vajaliku koolituse tagamine. Seadmete hankes näeme ette koolitused nii seadmete kasutajatele kui ka inseneridele. Hanke läbiviimisel tagame, et koolitus viiakse läbi piisavas mahus ja vajadusel etapiviisiliselt enne ja pärast seadme kasutuselevõtmist.

2.3. Teenuste hankimine

2.3.1. Kvalifitseeritud personali tähtsustamine. Teenuste hankimisel pöörame erilist tähelepanu teenust osutavate isikute kvalifikatsioonile ning koostame hanke tingimused selliselt, et need tagavad hanke võitja poolt kogu lepinguperioodi kestel vähemalt samal tasemel kvalifikatsiooniga personali kasutamise.

2.3.2. Piiratud paindlikkus teenuse mahu ja hinna osas. Teenuste hanke ettevalmistamise käigus analüüsime võimalikke põhjuseid lepingu kehtivuse ajal teenuste mahu ja hinna muutmiseks ning vajadusel näeme lepingus ette tingimused vastavate muudatuste sisseviimiseks.

2.3.3. Rahaliste nõuete tagamine. Teenuste puhul, mille nõuetekohane osutamine on Regionaalhaigla eesmärkide saavutamiseks möödapääsmatult tähtis ning mille asendamine on seotud täiendavate kuludega (nt hinnatõus uue hanke läbiviimisel), kaalume hanke läbiviimisel kogu hankelepingu kehtivuse ajaks tagatiste nõudmist.

Aivi Karu
Administratiivdirektor
617 1448

Kadri Kilp
Õigus- ja hanketeenistuse juhataja
617 2713